

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2013. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Mahkeme içtihadı bilgi notu no. 150

Mart 2012

Gas ve Dubois/Fransa- 25951/07

15.3.2012 tarihli karar [V. Seksiyon]

Madde 14

Ayrımcılık

Eşcinsel bir çift olarak, biyolojik anneye birlikte yaşayan bir kadının basit evlat edinme talebinin reddi: ihlal yoktur kararı.

Olaylar – Başvuranlar, 1989'dan beri çift olarak yaşayan ve Nisan 2002'de, Medeni Dayanışma Sözleşmesi yapmış olan iki Fransız vatandaşıdır. 2000 yılının Eylül ayında, ikinci başvuran, Belçika'da tıbbi destekle döllenme yoluyla hamile kaldığı kızını Fransa'da doğurmuştur. Çocuk, doğduğundan beri, başvuranların ortak evinde yaşamaktadır ve annesi tarafından 2000 yılının Ekim ayı itibarıyla tanınmıştır. 2006 yılının Mart ayında, ilk başvuran, partnerinin kızını evlat edinmek için ve partnerinin açık rızasıyla, evlat edinme talebinde bulunmuştur. Asliye hukuk mahkemesi, evlat edinmenin şartlarının oluşmuş olduğunu tespit etmiş olmasına rağmen, talebi, talep konusu evlat edinmenin yasal sonuçlarının, velayetin, ilk başvurana geçecek olması ve çocuğun biyolojik annesi olan ikinci başvuranı, çocuk üzerindeki haklarından mahrum edecek olması nedeniyle, başvuranların niyetine ve çocuğun yararına uygun olmadığı gerekçeleriyle reddetmiştir. İlk başvuran, bu karara karşı istinaf yoluna başvurmuştur. İstinaf mahkemesi, talebi reddetmiş ve talep konusu evlat edinmenin yasal sonuçlarının, çocuğun yararına aykırı olacağına karar vermiştir ve velayetin ileride devredilmesinin, çocuk için, annesinin, velayetinin kaybolmasından doğan riskleri telafi etmeye yeterli olmayacağı kanaatine varmıştır.

Hukuk – 8. madde ile birlikte 14. madde: İşbu dava, eşcinsel ve bekâr bir kişinin yapmış olduğu evlat edinmek için yapılan izin talebinin incelenmesiyle ilgili olan *E.B./Fransa* [1] davasından ayrılmaktadır. Aslında, başvuranlar, mevcut olayda, evlat edinme taleplerinin reddinden şikâyet etmektedirler. Evli olmayan başvuranlar, velayetin paylaşılmasından faydalanamamaktadırlar. Böylece, mevcut olayda, evlat edinmenin, halen çocuğunu yetiştirmek isteyen biyolojik anneyi, çocuk üzerindeki yasal haklarından mahrum bırakarak, velayet haklarının devrine yol açması nedeniyle, evlat edinmenin yasal sonuçları çocuğun yararına aykırı olmaktadır.

Gizli donörle suni dölleme konusuna gelince, bu dölleme izni, Fransa'da, sadece karşı cinsten olan (heteroseksüel) ve kısır olan çiftlere verilmektedir ve bu durum da, başvuruların durumuyla karşılaştırılmaz. Böylelikle, gizli donörle suni dölleme konusundaki Fransız yasal mevzuatı, başvuruların mağduru olduğu bir farklı muamelenin temelinde bulunmamaktadır.

Evlenme hakkı olmayan fakat Medeni Dayanışma Anlaşması yapmış olan başvuruların, evli çiftlerle karşılaştırılan hukuki durumuna gelince, Sözleşme, taraf devletlerin hükümetlerine, evliliği, eşcinsel çiftlere açık hale getirme yönünde bir dayatma yapmamaktadır ve farklı bir hukuki tanıma şekline karar verdiklerinde, devletlerin, verilen statünün kesin türüne ilişkin olarak bir takdir marjları bulunmaktadır (bkz. Schalk ve Kopf davaları [2]). Evlilik, evlenenlere, özel bir statü sağlamaktadır. Evlenme hakkının kullanılması, Sözleşme'nin 12. maddesi tarafından korunmaktadır ve sosyal, kişisel ve hukuki sonuçları bulunmaktadır. Böylece, ikinci ebeveyn tarafından evlat edinme konusunda, başvuruların, evli çiftlerle karşılaştırılabilecek bir hukuki durumda oldukları söylenemez.

Bunun dışında, başvuruların durumunu, karşı cinsten olan ve Medeni Dayanışma Anlaşması yapmış olan çiftlerle karşılaştırmalı olarak incelerken, bu kişilere de, evlat edinmenin yasaklanmış olduğu tespit edilmelidir. O halde, başvuruların, cinsel eğilimlerine dayalı olarak bir ayrımcılık yapılmamıştır.

Evlat edinmede, velayetin devri konusunu ele alan, Medeni Kanun'un 365. maddesinin temeli ve amacı dikkate alındığında, sadece, bu hükmün uygulanmasının söz konusu olmasına dayanarak, çocuğun lehine çift nesep bağı kurulması meşrulaştırılmaz.

Sonuç: ihlal yoktur kararı (altı oya karşı bir oy).

- [1] [E.B. c. France](#) [BD], no. 43546/02, 22 Ocak 2008, Bilgi notu no. [104](#).
[2] [Schalk ve Kopf c. Autriche](#), no. 30141/04, 24 Haziran 2010, Bilgi notu no. [131](#).

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Yazışları tarafından yapılan bu çeviri, Mahkeme'yi bağlamamaktadır.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2013.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadeler kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human

Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.